

Spis treści

CZĘŚĆ IV

Makroekonomia

ROZDZIAŁ 20

Wprowadzenie do makroekonomii i rachunku dochodu narodowego

20.1. Problemy makroekonomiczne	19
20.2. Fakty	20
Ceny i inflacja	21
Wzrost gospodarczy	22
Bezrobocie	22
Spojrzenie na ostatnie lata	22
20.3. Ramy analizy: krótki przegląd	23
Ruch okrężny	23
20.4. Rachunek dochodu narodowego	26
Sposoby mierzenia produktu krajowego brutto	26
Inwestycje i oszczędności	29
Państwo	33
Zagranica	36
Produkt krajowy brutto a produkt (dochód) narodowy brutto	37
Produkt narodowy brutto a dochód narodowy	38
Podsumowanie	39
20.5. Co wyraża produkt narodowy brutto?	39
Nominalny i realny produkt narodowy brutto	40
Realny produkt narodowy brutto na 1 mieszkańca	43
Szersze ujęcie produktu narodowego brutto	44
Podsumowanie	45
Podstawowe pojęcia	46
Zadania sprawdzające	47

Determinanty dochodu narodowego	49
21.1. Ruch okrężny	52
21.2. Składniki popytu globalnego (planowanych wydatków)	52
Popyt konsumpcyjny	52
Wydatki inwestycyjne	54
21.3. Popyt globalny	55
Wykres funkcji popytu globalnego	55
21.4. Produkcja w punkcie równowagi	55
Procesy dostosowawcze prowadzące do osiągnięcia równowagi	58
Produkcja zapewniająca równowagę a zatrudnienie	58
21.5. Inne podejście: planowane oszczędności są równe planowanym inwestycjom	60
21.6. Spadek popytu globalnego	61
21.7. Mnożnik	64
21.8. Paradoks zapobiegliwości	65
Podsumowanie	67
Podstawowe pojęcia	68
Zadania sprawdzające	69

Popyt globalny, polityka fiskalna i handel zagraniczny	70
22.1. Udział państwa w ruchu okrężnym	71
22.2. Państwo a popyt globalny	72
Wpływ wydatków państwa na wielkość produkcji	74
Wpływ podatków netto na wielkość produkcji	74
Połączony efekt wydatków państwa i opodatkowania	76
Mnożnik zrównoważonego budżetu	76
Działanie mnożnika przy proporcjonalnych podatkach	77
22.3. Budżet państwa	77
Inwestycje, oszczędności i budżet państwa	78
22.4. Deficyt a charakter polityki fiskalnej państwa	79
Budżet strukturalny	80
Korekta wielkości deficytu budżetowego o wpływ inflacji	80
22.5. Automatyczne stabilizatory i aktywna polityka fiskalna	82
Aktywna (dyskrecjonalna) polityka fiskalna	83
22.6. Dług publiczny i deficyt	83
22.7. Wpływ handlu zagranicznego na dochód narodowy	86
Eksport netto a dochód zapewniający równowagę	88
Mnożnik w gospodarce otwartej	89
Wzrost eksportu	89
Wydatki na import a zatrudnienie	90

Podsumowanie	90
Podstawowe pojęcia	92
Zadania sprawdzające	92

ROZDZIAŁ 23

Pieniądz i współczesny system bankowy	94
23.1. Funkcje pieniądza	95
Środek wymiany	95
Pozostałe funkcje pieniądza	96
Rodzaje pieniądza	96
23.2. Złotnicy i początki systemu bankowego	97
Działalność bankowa	97
Pierwszy kredyt bankowy	98
Rezerwy	99
Panika finansowa	99
Działalność bankowa złotników a podaż pieniądza	101
23.3. Współczesny system bankowy	101
Bilans banków clearingowych	103
Banki jako pośrednicy finansowi	105
Działalność bankowa oparta na zasadzie rezerw gotówkowych	105
23.4. Banki komercyjne a podaż pieniądza	107
Kreacja pieniądza przez banki	108
23.5. Baza monetarna i mnożnik kreacji pieniądza	111
23.6. Miary pieniądza	114
23.7. Konkurencja między bankami	115
Podsumowanie	117
Podstawowe pojęcia	118
Zadania sprawdzające	119

ROZDZIAŁ 24

Bank centralny i system pieniężny	120
24.1. Bank Anglii	121
24.2. Bank centralny a podaż pieniądza	122
Rezerwy obowiązkowe	122
Stopa dyskontowa	123
Operacje otwartego rynku	124
24.3. Ostatnia instancja kredytowa	126
24.4. Popyt na pieniądz	128
Motywy trzymania pieniądza	128
Popyt na pieniądz: ceny, dochód realny i stopy procentowe	131
Próba wyjaśnienia przyczyn wzrostu zasobów pieniądza w latach 1965–1999	134
24.5. Równowaga na rynkach finansowych	134
Równowaga na rynku pieniądza	135
Zmiany stanu równowagi	137

24.6. Kontrola podaży pieniądza	139
Kontrola bazy monetarnej	139
Kontrola podaży pieniądza za pomocą stopy procentowej	141
24.7. Cele i narzędzia polityki pieniężnej	141
Podsumowanie	143
Podstawowe pojęcia	144
Zadania sprawdzające	144

ROZDZIAŁ 25

Polityka pieniężna i fiskalna w gospodarce zamkniętej	146
25.1. Nowe spojrzenie na funkcję konsumpcji	147
Czynniki określające wielkość autonomicznej konsumpcji	147
Nowoczesne teorie popytu konsumpcyjnego	149
25.2. Popyt inwestycyjny	155
Inwestycje w kapitał trwały	156
Inwestycje w zapasy	158
25.3. Pieniądz, stopa procentowa i popyt globalny	161
25.4. Polityka fiskalna i wypieranie	162
25.5. Model IS-LM	164
Krzywa <i>IS</i>	164
Krzywa <i>LM</i>	166
Równowaga na rynkach dóbr i pieniądza	168
Polityka fiskalna: przesunięcia krzywej <i>IS</i>	169
Polityka pieniężna: przesunięcia krzywej <i>LM</i>	171
25.6. Zarządzanie popytem a charakter polityki stabilizacyjnej	172
25.7. Ekonomia keynesowska a aktywna postawa państwa	175
Podsumowanie	176
Podstawowe pojęcia	177
Zadania sprawdzające	177

ROZDZIAŁ 26

Podaż globalna, poziom cen i tempo dostosowań	179
26.1. Poziom cen a popyt globalny	180
Efekt realnych zasobów pieniądza	182
Kanał kredytowy	183
26.2. Rynek pracy i podaż globalna	183
Popyt na pracę	184
Podaż pracy	185
Równowaga na rynku pracy	185
Zatrudnienie, produkcja i ceny	187
26.3. Poziom cen równowagi	188
Od czego zależy poziom cen?	189

26.4. Polityka pieniężna i fiskalna	189
Polityka pieniężna	189
Polityka fiskalna	191
Chwila refleksji	192
26.5. Rynek pracy i kształtowanie się płac	194
Długoterminowe umowy o pracę	196
Dostosowania nakładu pracy	196
Dostosowania płac	197
Rekapitulacja	198
26.6. Płace, ceny i podaż globalna	199
Funkcja krótkookresowej podaży globalnej	200
26.7. Ceny, produkcja i zatrudnienie w procesie dostosowań	202
26.8. Zmiany podaży globalnej	205
Szok podażowy	205
26.9. Cykl koniunkturalny	207
Podsumowanie	208
Podstawowe pojęcia	210
Zadania sprawdzające	210

ROZDZIAŁ 27

Bezrobocie	212
27.1. Fakty	213
Zasoby i strumienie	214
Struktura bezrobocia	215
27.2. Ramy teoretyczne	216
Rodzaje bezrobocia	216
Naturalna stopa bezrobocia	217
27.3. Dlaczego bezrobocie jest takie wysokie?	220
27.4. Ekonomia podażowa	221
Obniżka podatku dochodowego	222
Inne środki oddziaływania na podaż pracy	223
Metody oddziaływania na popyt na pracę	225
27.5. Likwidacja bezrobocia keynesowskiego	226
27.6. Prywatny i społeczny koszt bezrobocia	228
Prywatny koszt bezrobocia	228
Społeczny koszt bezrobocia	231
Podsumowanie	232
Podstawowe pojęcia	233
Zadania sprawdzające	233